

FAKULTA FILOZOFICKÁ
ZÁPADOČESKÉ
UNIVERZITY
V PLZNI

Katedra filozofie

PROTOKOL O HODNOCENÍ PRÁCE

Práce (co se nehodí, škrtněte): ~~diplomová~~ / bakalářská

Posudek (co se nehodí, škrtněte): ~~vedoucího~~ / oponenta

Práci hodnotil(a) (u externích hodnotitelů uveďte též adresu a funkci ve firmě): Mgr. Zdeňka Špiclová

Práci předložil(a): Alisa Kurbangalieva

Název práce: Víra vrozená vs. víra získaná: Debata v kognitivní vědě o náboženství

1. CÍL PRÁCE (uveďte, do jaké míry byl naplněn):

Cílem práce bylo dle úvodu: „...prozkoumat postoje hlavních teoretiků a představitelů dvou odlišných hypotéz o vzniku náboženství v rámci kognitivní vědy o náboženství a porovnat jejich východiska. Pro komparaci jsem si zvolila kritéria jako: 1) zdroje, kterými se autoři inspirovali a na které odkazují při vysvětlování svých hypotéz a 2) charakteristika boha, která se nejčastěji objevuje ve výzkumech a experimentech, a kterou podle mínění autorů lidí pokládají za univerzální.“ (s. 6). Cíl práce lze na základě pečlivě zpracovaných kapitol 5, 6 a 7, věnujících se P. Boyerovi, J. L. Barrettovi a J. Beringovi, považovat za splněný.

2. OBSAHOVÉ ZPRACOVÁNÍ (náročnost, tvůrčí přístup, proporcionalita teoretické a vlastní práce, vhodnost příloh apod.):

Struktura práce je logická a vhodně členěná na celkem devět kapitol včetně úvodu a závěru. Jádrem práce tvoří kapitoly 4, 5, 6 a 7, které lze zároveň považovat za nejzdařilejší. Úvodní kapitola 2. Fenomén náboženství, která se věnuje především animistické teorii vzniku náboženství E. B. Tylora, je možná až zbytečně širokým uvedením do tématu bez zjevné užší souvislosti s hlavním tématem práce. Rovněž následující kapitola, která již uvádí do kognitivní vědy o náboženství a jejíž jádro tvoří tři stručné medailonky o teorii antropomorfismu Stewarta Guthrieho, o epidemiologické koncepci Dana Sperbera a o roli rituálů v evolučním přenosu náboženských Harveyho Whitehouse, by se dala s užitkem zaměřit pouze na Guthrieho, k jehož teorii analyzování autoři dle studentky odkazují (s. 39). Proporcionálně lze pochválit, že autorka skutečně věnuje jádro své práce systematickému zpracování hlavních prvků Boyerovy, Barrettovy a Beringovy teorie. Je proto škoda, že následnému zmapování debaty mezi zastánci teorie vedlejšího produktu a zastáncem teorie adaptacionismu, je věnována pouze jedna strana, která má spíše shrnující než komparativní charakter. Vzhledem k poctivému a evidentně s pochopením zpracovanému výkladu mohla být studentka odvážnější a zpracovat i vlastní pohled na diskutovanou problematiku.

3. FORMÁLNÍ ÚPRAVA (jazykový projev, správnost citace a odkazů na literaturu, grafická úprava, přehlednost členění kapitol, kvalita tabulek, grafů a příloh apod.):

Drobné gramatické a stylistické nesrovnalosti, způsobené tím, že čeština není studentky mateřským jazykem, nejsou nijak výrazně rušivé a v žádném případě nebrání srozumitelnosti a čtivosti textu. Grafická úprava práce je v pořádku a rovněž odkazy do literatury jsou zpracovány standardním a korektním způsobem.

4. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE (celkový dojem z práce, silné a slabé stránky, originalita myšlenek apod.):

Práce jako celek je poctivým představením základních myšlenek představitelů dvou hlavních evolučních teorií náboženství – teorie náboženství jakožto vedlejšího produktu a teorie adaptionismu. Vyzdvihneme především, že je zpracována na základě velkého množství prostudované primární literatury, dostupné především v anglickém jazyce, a odhaluje tak schopnost autorky vypořádat se s porozuměním s velkým množstvím odborného textu a samostatným způsobem jej zpracovat do souvislého a čtivého výkladu. Je proto škoda, že větší pozornost nebyla věnována komparaci a zhodnocení obou teorií a jejich představitelů. Na bakalářském stupni studia ale tuto práci můžeme bez debat řadit mezi ty vydařené.

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ (jedna až tři):

Mezi zastánci náboženství jakožto užitečné adaptace se objevuje ještě podrobnější rozlišení, které chápe náboženství jakožto individuální adaptaci či náboženství jakožto skupinovou kulturní adaptaci. Kam byste řadila Vámi diskutovaného Jesse Beringa a proč?

6. NAVRHOVANÁ ZNÁMKA (výborně, velmi dobře, dobře, nevyhověl): velmi dobře

Datum: 28. května 2019

Podpis:

